

Veranderkrant

De krant over de zorg van morgen

Morgen is vandaag al begonnen

Een landschap vol beweging

Het landschap in en rondom de ouderenzorg is volop in beweging. Elke organisatie beweegt binnen haar eigen speelveld, maar geen twee kaarten of regio's zijn hetzelfde. Vergelijk verschillende kaarten en iets belangrijks wordt zichtbaar: een versneller kan het verschil maken tussen stroperigheid en stroming.

Zo'n versneller is bijvoorbeeld de aanwezigheid van een samenwerkingsverband. Een spil die de zorg in de wijk bij elkaar brengt en ontwikkelkracht bundelt. Waar zo'n

centrale verbinding bestaat, lopen de lijnen soepeler. De zorgorganisaties weten elkaar te vinden, rollen zijn helder en de stroom van initiatieven blijft gaande. En in de praktijk merken veranderaars dat regionale samenwerking nog meer ruimte mag en misschien wel moet innemen. Net als de cliënt en de buurt. Samenwerking loopt het beste als de organisaties onderling werken én leren, en elkaar gaandeweg in positieve zin beïnvloeden. Iedereen heeft mee te bewegen. Hoe doe je dat?

Ruimte maken voor creatieve oplossingen

In je verandertraject wil je mensen prikkelen om na te denken over de verandering en over hun eigen bijdrage. Door ‘helpende vragen’ te stellen, help je mensen om hun gedachten te ordenen en zelf creatieve oplossingen te bedenken. Wat zijn helpende vragen eigenlijk, hoe en wanneer gebruik je ze?

De schok van het begin

Wat veranderaars niet wisten – en pas leerden onderweg

“Wat had je graag willen weten vóórdat je aan jouw veranderopgave begon?”

“Ik dacht dat bewustwording genoeg zou zijn.”

Veel veranderaars ontdekten dat **inzicht alléén niet tot ander gedrag leidt**. Er werd hard gewerkt aan presentaties, praatplaten en kernboodschappen, maar het gedrag veranderde nauwelijks.

“We hebben het verteld. En nog een keer. Maar het verandert niets.”

“Mensen horen het wel, maar voelen het niet.”

Beleidsmatige taal en abstracte communicatie sluiten niet aan bij de praktijk. Wat vaak ontbreekt, is de vertaling naar **dagelijkse situaties**: hoe ziet het nieuwe gedrag er uit in het echte werk

van alledag? Pas als mensen dat samen onderzoeken, ontstaat beweging.

“Ik wist niet hoe weinig ruimte mensen voelen”

De druk op de werkvloer is enorm. Medewerkers willen wel, maar ze hebben geen tijd of ruimte om te experimenteren. Veranderen voelt als “nog iets erbij”. Routines zijn hardnekkig. De koffiepauze om tien uur, het vaste tempo van de dag – nieuwe medewerkers nemen die gewoontes moeiteloos over. Echte verandering vraagt daarom niet om toevoegen, maar om **ontzorgen en ruimte creëren** in tijd, aandacht en structuur.

Gedeelde ervaringen

Wat werkt?

Tips van collega-veranderaars

Elke situatie is anders. Toch zijn er overeenkomsten in de verhalen van veranderaars over wat werkt in veranderopgaven. Dat is werken op basis van gezond verstand, vaak onderbouwd met theorie uit een opleiding. Of nieuwe handvatten toepassen die zijn geleerd in een opleiding. Gedeelde ervaringen van wat werkt leveren de volgende tips op.

- **Bouw aan betekenisvolle communicatie**
- **Werk gedragsgericht**
- **Creëer ruimte en ritme voor leren en veranderen**
- **Zorg voor systemische scherpte en realisme**
- **Investeer in relaties en netwerken**
- **Gebruik weerstand als ingang voor dialoog**
- **Verbind aan het grotere doel**
- **Stimuleer eigenaarschap en initiatief**
- **Pak je rol**

De uitleg van deze tips lezen?

Tips om uit de puree te blijven

Wat je vooral niet moet doen als veranderaar.

1 Zeggen dat mensen ‘eigenaarschap’ moeten nemen zonder ruimte te geven

“Dan moeten ze gewoon verantwoordelijkheid pakken.”

Als medewerkers gevraagd wordt eigenaarschap te nemen, maar geen tijd, steun of vrijheid ervaren, voelt dat als: los het zelf maar op. Dan keert eigenaarschap zich tegen je. Zeggen dat mensen eigenaarschap moeten nemen, lijkt dan op ‘doe nu eens spontaan’.

2 De verandering brengen alsof het een project is

“We hebben een plan, een tijdlijn en eindresultaten.”

Een transitie is geen implementatie. Het is grillig, weerbarstig en emotioneel. Wie denkt in vinkjes, loopt vast. Ondertussen is het wel belangrijk mijlpalen te benoemen en te vieren.

3 Te snel willen gaan

“We gaan gewoon beginnen, anders blijven we praten.”

Actie is goed, maar soms is het probleem niet de snelheid, maar de diepte. Te snel gaan betekent: draagvlak of goede keuzes maken overslaan. En dan moet je later terug. Maar met eindeloos praten, denken en plannen maken, gebeurt er niets in de praktijk. En léér je ook niet.

De grote horoscoop voor de zorg van morgen

Waterman

Vernieuwend, eigenzinnig en dapper. Je ziet patronen die anderen missen. Gebruik je creativiteit om te inspireren, maar neem ook de tijd om uit te leggen wat jij al ziet. De toekomst heeft denkers als jij nodig: vertalers van visie naar daad.

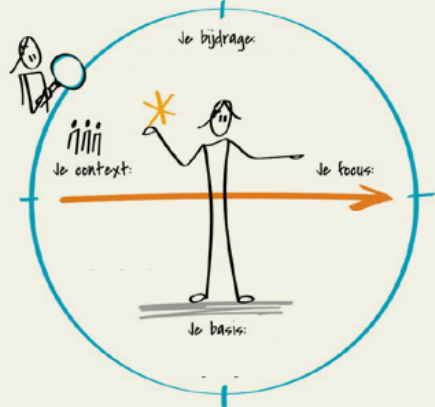

Transitie-weerbericht februari

Stevig staan als het stormt

Het weer kan in deze dagen flink veranderen. Er kan een storm opkomen, winterse buien, wind van alle kanten... En soms schijnt er een heerlijk zonnetje door de kale bomen. In alle veranderlijkheid van het weer is het belangrijk om stevig te blijven staan.

Wie ben jij als alles om je heen verandert? Ben je veranderaar, teamleider, kwartiermaker, controller, of een beetje van alles tegelijk? In tijden van verandering helpt het als je weet **waar jij van bent**: wat je belangrijk vindt, wat je wilt bijdragen, en waar je grenzen liggen. Dat staat los van je functieomschrijving of je formele rol: het gaat over wie jij bent in je rol. Een bewuste **professionele identiteit** geeft richting, zelfvertrouwen en houvast.

Colofon

Veranderaars in de VVT konden met een bijdrage vanuit het programma Over Morgen een zelfgekozen leertraject volgen, passend bij hun veranderopgave. Zeventig van hen kwamen samen in Veranderateliers om kennis te delen en ideeën uit te wisselen. Op basis van alle verhalen en werksessies in de veranderateliers is deze Kennisbank Wij veranderen gemaakt. Lees in deze Veranderkrant teasers van deze verhalen en klik door naar de kennisbank voor meer.

Ontdek het werkboek Over Morgen

